

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tost/1/2018
Identifikačné číslo spisu: 9517100245
Dátum vydania rozhodnutia: 9. januára 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9517100245.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Petra Paludu, na neverejnom zasadnutí 09. januára 2018 v trestnej veci proti obvinenému U. O. a spol. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné o sťažnostiach obvineného U. O. a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 21. decembra 2017, sp. zn. 2Tp/30/2017 rozhodol

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. napadnuté uznesenie sa z r u š u j e. I. Podľa § 71 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. por. sa berie do väzby obv. U. O., nar. XX. U. XXXX, bytom S., ul. U. XXXX/XXX. Lehota väzby obvineného Jána Krcha začala plynúť dňa 18. decembra 2017 v čase o 10.45 hod. a obvinený ju bude vykonávať v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici. II. Podľa § 80 ods. 1 písm. b), ods. 2 Tr. por. písomný sľub obv. U. O. predložený dňa 21. decembra 2017 sa n e p r i j í m a. III. Podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Tr. por. väzba obv. U. O. dohľadom probačného a mediačného úradníka sa n e n a h r á d z a. IV. Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obvineného U. O. sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica uznesením z 21. decembra 2017, sp. zn. 2Tp/30/2017 rozhodol tak, že I. Podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. por. vzal do väzby obvineného U. O., nar. XX. U. XXXX, bytom S., ul. U. XXXX/XXX s tým, že lehota väzby u obvineného začala plynúť 18. decembra 2017 o 10.45 hod. a obvinený ju bude vykonávať v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici. II. Podľa § 80 ods. 1 písm. b) ods. 2 Tr. por. písomný sľub obvineného U. O. predložený dňa 21. decembra 2017 neprijal. III. Podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Tr. por. väzbu obvineného U. O. dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným nenahradil. Proti tomuto uzneseniu včas podali sťažnosti obvinený U. O. a prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor). Obvinený v písomnom odôvodnení sťažnosti podanej prostredníctvom obhajcu namietol absenciu materiálnych podmienok väzby pre procesnú nepoužitelnosť dôkazov - svedeckých výpovedí W., W. a H.. Tieto boli vykonané predtým, ako mu bolo vznesené obvinenie a z tohto dôvodu sa ich nemohol zúčastniť jeho obhajca. Nemohol tak uplatniť svoje právo na obhajobu, právo na kontradiktórny proces a uvedené dôkazy boli navyše vykonané v neprítomnosti nezúčastnenej osoby.

Zároveň vyslovil názor, že zákonné podmienky na prijatie náhradných inštitútov väzby uvedených v § 80 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por. boli splnené, pretože doposiaľ trestne stíhaný nebol čo v súhrne s nezákonnými dôkazmi možno považovať za výnimočné okolnosti prípadu v zmysle § 80 ods. 2 Tr. por. Navrhol preto, aby najvyšší súd napadnuté uznesenie zrušil a prepustil ho z väzby na slobodu. Prokurátor v písomnom odôvodnení sťažnosti poukázal na skutočnosť, že obvinený ešte v čase, keď nebol trestne stíhaný sa krátko po zatknutí a následnom vzatí do väzby obvinených P. O. a T. W. pokúšal nájsť spôsob ako zmať objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie hľadaním osôb, cez ktoré by mohol podplatiť vyšetrovateľa a neskôr ovplyvniť aj znalcov, ktorí budú vypracovávať znalecký posudok o omamných látkach vo vzťahu k obvineným. Išlo preto o opakované a konkrétne konanie obvineného a napriek tomu, že ku kolúznemu konaniu zrejme nedošlo, obvinený takýto zámer mal a vyvíjal aj príslušnú aktivitu. Upriamil pozornosť i na to, že nie všetky osoby zapojené do drogovej trestnej činnosti boli zadržané a preto so zreteľom na aktivity obvineného v minulosti existuje obava z jeho možného kolúzneho konania aj v súčasnosti a to s osobami, ktoré sú stále na slobode. Z týchto dôvodov navrhol, aby najvyšší súd napadnuté uznesenie zrušil a obvineného vzal do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), písm. b) a písm. c) Tr. por. a sťažnosť obvineného ako nedôvodnú zamietol. Najvyšší súd na podklade podaných sťažností preskúmal v rozsahu § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovatelia podali sťažnosti a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosti podali oprávnené osoby (§ 186 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na zákonom určenom mieste (§ 187 ods. 1 Tr. por.), nie je daný dôvod na postup podľa § 193 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. a zistil, že sťažnosť prokurátora je dôvodná a sťažnosť obvineného dôvodná nie je. Vyšetrovateľ Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru, Národnej protizločineckej jednotky expozitúry Bratislava vedie proti obvinenému trestné stíhanie pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), písm. c) a písm. d), ods. 4 písm. b), písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 141 ods. a) Tr. zák. na skutkovom základe uvedenom v uznesení, ktorým mu bolo vznesené obvinenie. Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest, b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mať objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval, alebo ktorým hrozil. Podľa § 80 ods. 1 Tr. por. ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. por. môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak b) obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaneho prípadu za dostatočný a prijme ho, c) s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu. Podľa § 80 ods. 2 Tr. por. ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, rozhodne vo veci sám. V súlade so stavom veci a zákonom postupoval sudca pre prípravné konanie, keď dospel k záveru, že v posudzovanej veci u obvineného U. O. doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, boli spáchané, majú znaky trestných činov, sú dôvody na podozrenie, že tieto spáchal obvinený a z jeho konania a ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude konať spôsobom uvedeným v § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. por. Dôvodnosť podozrenia ako jedna z materiálnych podmienok väzby, že obvinený mal spáchať skutky, pre ktoré je trestne stíhaný, ktoré majú znaky trestných činov vyplýva z dôkazov, na ktoré podrobne poukázal sudca pre prípravné konanie v

napadnutom rozhodnutí, ktorým vzal obvineného do väzby. Najvyšší súd k tomu dodáva, že rámec pre vykonávanie dôkazov tvorí začatie trestného stíhania, táto zákonná podmienka bola v posudzovanej veci splnená a svedkovia boli vypočutí po vykonaní tohto procesného úkonu. Splnenie tejto materiálnej podmienky navyše vyplýva aj zo zápisnice o rekognícii svedkom D. H., ktorý obvineného pri jej vykonaní v prítomnosti nezúčastnenej osoby označil ako osobu, ktorá za ním uvedených okolností od neho prevzala ruksak s tabletkami a bral od nej pervitín. Zároveň aj z obsahu prepisov záznamov telekomunikačnej prevádzky telefónnych staníc čísla, ktorých v kritickom období používal obvinený bez pochybností vyplýva záver, že okrem iných osôb tento komunikoval aj s bratmi O.. Zo zápisnice o vykonaní domovej prehliadky vykonanej v rekreačnej chate identifikovanej v tomto dôkaze je zrejmé, že osoby u ktorých má byť prehliadka vykonaná boli zadržaní T. W. a P. O., ktorí podľa vzneseného obvinenia mali byť taktiež páchatelmi skutkov a ktorých mal obvinený pri páchaní skutku č. 2/ riadiť. Pri vykonaní tohto dôkazu boli nájdené rôzne predmety napríklad digitálna váha, kryštalická látka, chemikálie a predmety spojené s ich používaním. Rovnako tak aj ďalšia materiálna podmienka väzby, ktorou je existencia skutočností odôvodňujúcich dôvodnosť obavy z konania obvineného U. O. uvedeného v § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. por. je napadnutým uznesením splnená, pretože aj vo vzťahu k nej sudca pre prípravné konanie v napadnutom uznesení podrobne poukázal na skutočnosti, ktoré dôvodnosť tejto obavy zakladajú. Správny a zákonný z dôvodov, na ktoré bolo podrobne poukázané už v napadnutom uznesení je tiež záver sudcu pre prípravné konanie, že v posudzovanom prípade nie sú splnené zákonné podmienky pre aplikáciu náhradných inštitútov väzby uvedených v § 80 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por. pretože okolnosti, na ktoré obvinený poukázal v podanej sťažnosti výnimočnými okolnosťami skutočne nie sú a vzhľadom na povahu prejednávaneho prípadu účel väzby nemožno dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným. Výnimočné okolnosti prípadu sa posudzujú z hľadiska pomerov páchatel'a a určitých okolností prípadu. Pomeri páchatel'a treba rozumieť okolnosti týkajúce sa osoby páchatel'a, jeho osobných a rodinných pomerov, ktoré nesúvisia so spáchaním trestného činu, a existujú v čase rozhodnutia. Pri posudzovaní osoby páchatel'a sa pozornosť venuje najmä celému jeho predchádzajúcemu životu (vek, recidíva, postoj k spáchanému trestnému činu a pod.). Samotná skutočnosť, že obvinený súdne trestaný doposiaľ nebol a okolnosti súvisiace s doposiaľ vykonaným dokazovaním takými výnimočnými okolnosťami prípadu však nie sú. Pretože v tejto časti je napadnuté uznesenie zákonné a správne najvyšší súd sa so skutočnosťami týkajúcimi sa dôvodnosti podozrenia a dôvodov väzby obvineného podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. por. v celom rozsahu stotožnil a v tomto smere odkazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia. Rovnako tak sa stotožnil aj so záverom sudcu pre prípravné konanie, že boli splnené aj formálne podmienky väzby obvineného a naopak v posudzovanom prípade neboli splnené zákonné podmienky na prijatie náhradných inštitútov väzby. Pochybil však sudca pre prípravné konanie pri úvahách o existencii dôvodu tzv. kolúznej väzby, keď dospel k záveru, že tento v posudzovanom prípade daný nie je. Je potrebné súhlasiť s námietkami prokurátora obsiahnutými v jeho sťažnosti, že obvinený sa už v minulosti nepriamo pokúsil o konanie uvedené v ustanovení § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por., t. j. pôsobiť na znalcov, vyšetrovateľ'a alebo iným spôsobom mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie a preto aj v súčasnom štádiu trestného stíhania existuje dôvodná obava z jeho konania uvedeného v tomto ustanovení Trestného poriadku. O správnosti jeho sťažnostných námietok svedčí obsah prepisov záznamov telekomunikačnej prevádzky telefónnych staníc, čísla ktorých obvinený v kritickom období používal, z ktorých vyplýva záver, že obvinený hľadal osoby poznajúce vyšetrovateľ'a posudzovanej veci ako aj pracovníkov kriminalisticko - expertízneho ústavu v úmysle mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Z tohto dôvodu je preto podľa názoru najvyššieho súdu u obvineného daný aj dôvod tzv. kolúznej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por. pretože je odôvodnený predpoklad, že v tomto konaní bude na slobode pokračovať navyše za stavu, keď oproti minulosti sa stal aj on obvineným z obzvlášť závažnej trestnej činnosti. Na podklade týchto úvah najvyšší súd napadnuté uznesenie zrušil a sám rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

